

16 SEPT 2013

MOTTATT

Se adresseliste

Deres ref.:
Vår ref.: 13/7717-1
Saksbehandler: Arne-Birger Knapskog
Dato: 11.09.2013

Opplæring og godkjenning av dykkerleger. Fagplan.

Etter helsekravforskriften for petroleumsarbeidere offshore FOR 2010-12-20 nr 1780 kan helseerklæring fra 01.01.2014 bare utstedes av godkjent (sertifisert) petroleumslege. Krav til opplæring av petroleumsleger framgår av fagplan fastsatt av Helsedirektoratet 22.05.2013. Samtidig ble det fastsatt krav til de som vil holde kurs. Fagplanen ble revidert 11.09.2013 (opplæringen kan også gis på engelsk). Godkjenningen av petroleumsleger er delegert til Fylkesmannen i Rogaland. Oversikt over godkjente leger vil finnes på Fylkesmannens nettsider.

Det har i mange år vært et krav at helseerklæring for dykking utaskjærs («under forhøyet omgivende trykk») bare kunne utstedes av godkjent/sertifisert *dykkerlege*. Godkjenningen av dykkerleger har i mange år vært delegert til Fylkesmannen i Rogaland. En rekke leger er godkjent for å gi helseerklæring til dykkere, også etter 01.01.2014. Oversikt over disse legene er lagt ut på Fylkesmannens nettsider.

Godkjenningen gis for (inntil) tre år. For å få fornyet godkjenningen (av Fylkesmannen i Rogaland) må disse dykkerlegene for det første være godkjent petroleumslege og dessuten ha gjennomført og fått godkjent et obligatorisk oppdateringskurs.

Leger som etter 01.01.2014 søker godkjenning første gang som dykkerlege, må være godkjent petroleumslege og ha gjennomgått obligatorisk opplæring (grunnkurs) og bestått eksamen. Godkjenningen er som tidligere delegert til Fylkesmannen i Rogaland.

Helsedirektoratet skal nå fastsette nasjonal fagplan for opplæring for første gangs sertifisering som dykkerlege, og nasjonal fagplan for oppdateringskurs som dykkerlege. Vedlagt dette brevet er våre forslag til disse to fagplanene, og et utkast til orientering og krav til kurstilbyderne. Eventuelle merknader til forslagene/utkastet sendes innen 20. oktober i år per post til *Avd. minoritetshelse og rehab, Helsedirektoratet, Postboks 7000 St Olavs plass, 0130 Oslo*, eller elektronisk til postmottak@helsedir.no

Orientering.

Fagplanene og kravene til kursholdere bygger på anerkjente internasjonale standarder på området, jf. DMAC/FDTC <http://www.dmac-diving.org/courses/> .

Helsekravene for dykkere er bygd opp slik at de først må tilfredsstillende helsekravene for petroleumsarbeidere. Disse framgår av forskriften og er utdypet i *IS-1879 Veileder til Forskrift om helsekrav for personer i arbeid på innretninger i petroleumsvirksomheten til havs*. I tillegg må vedkommende tilfredsstillende de særskilte helsekrav som Helsedirektoratet fastsetter for dykkere. Hittil har en lagt til grunn *IK-2708 Retningslinjer for helseundersøkelse av yrkesdykkere* (utgitt av Statens helsetilsyn august 2000). Fra 01.01.2014 vil de særskilte helsekravene for dykkere framgå av veilederen IS-1879. I løpet av kort tid vil vi sende ut et utkast til revidert veileder.

Etter forskriften § 20 kan Fylkesmannen i Rogaland godkjenne helseerklæring etter annet regelverk som likeverdig med de norske helseerklæringene for offshorearbeidere og dykkere. Fylkesmannen har i desember 2012 godkjent britiske og nederlandske helseerklæringer for offshorearbeid. I januar 2013 godkjente Fylkesmannen på samme måte britiske og nederlandske helseerklæringer for offshore diving. Nærmere opplysninger om dette finnes på Fylkesmannens nettsider.

Vennlig hilsen

Bente Moe e.f.
avdelingsdirektør

Arne-Birger Knapkog
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Nasjonal fagplan:

Opplæring for første gangs sertifisering som dykkerlege.

Fastsatt av Helsedirektoratet xx.yy.2013

Innledning

Helseerklæring for personer som arbeider under forhøyet omgivende trykk (dykking) kan fra 01.01.2014 bare utstedes av godkjent (sertifisert) dykkerlege. Det vises til FOR 2010-12-20 nr. 1780 Forskrift om helsekrav for personer i arbeid på innretninger i petroleumsvirksomheten til havs, og til IS-1879 Veileder til forskriften. En dykkerlege skal ha kunnskap om relevant norsk regelverk og til forhold knyttet til bemannede undervannsoperasjoner. Godkjenningen gis av Helsedirektoratet eller den det bemyndiger og gjelder for tre år om gangen.

For første gangs godkjenning (sertifisering) kreves at legen er godkjent petroleumslege og har gjennomført obligatorisk opplæring (grunnkurs) og bestått eksamen. Legen skal ha generell autorisasjon i det landet han arbeider og må beherske et skandinavisk språk eller engelsk muntlig og skriftlig. Opplæringen må foregå på norsk, eventuelt et annet skandinavisk språk, eller engelsk. Den må være i samsvar med denne fagplanen og skal være forhåndsgodkjent av Helsedirektoratet. Dette krever tilstedeværelse (kursdeltakelse) og opplæringen skal minimum omfatte 25 timer teori og 3 timer praktisk opplæring.

Kurstilbyder organiserer selv opplæring og eksamen og utarbeider detaljert timeplan.

Mål med opplæringen

Opplæringen skal føre fram til nødvendig kompetanse for å bli godkjent og kunne utføre arbeid som dykkerlege etter *Forskrift om helsekrav for personer i arbeid på innretninger i petroleumsvirksomheten til havs*.

Helsedirektoratet

Kunnskap. Etter gjennomført opplæring skal legen

- ha kunnskap om dykkernes utdanning, arbeidsoppgaver, arbeidsmetoder og utstyr.
- ha kunnskap om grunnleggende fysiske lover relevant for dykking og de viktigste fysiske egenskaper for dykkernes pustegasser
- ha god kunnskap om normale fysiologiske reaksjoner på opphold i vann (immersjon), øket omgivelsestrykk, endret sammensetning og tetthet av pustegassblanding
- ha god kunnskap om sykdommer og skader knyttet til endring av omgivelsestrykket (barotraumer)
- ha god kunnskap om sykdommer og skader knyttet til endringer i deltrykk av de enkelte gasser i pusegassblandingen (gassforgiftning)
- ha god kunnskap om sykdommer og skader knyttet til gassdannelse i blod og vev ved trykkreduksjon (trykkfallssyke)
- ha kunnskap om senskader forårsaket av dykking og hvordan dykkere med mistanke om senskader bør følges opp/henvises
- ha god kunnskap om hvordan sykdom og skade hos dykkere kan påvirke egen og andres sikkerhet og kunne omsette slik kunnskap i risikovurdering når det gjelder helsemessig skikket for dykking
- ha kunnskap om den praktiske gjennomføringen av spesialundersøkelsene (spirometri, audiometri, EKG, ergometri) som skal gjøres av dykkere
- ha god kunnskap om myndighetskrav (lover, forskrifter) og faglige standarder knyttet til helseundersøkelse av dykkere

Ferdigheter. Etter gjennomført opplæring skal legen

- være i stand til å gjennomføre medisinsk undersøkelse av og vurdere personer som skal arbeide under forhøyet omgivende trykk (dykking), i samsvar med gjeldende regelverk, god forvaltningsskikk og anerkjente faglige standarder
- kunne utøve rollen som dykkerlege med klar ivaretagelse av grensene mot andre legeroller
- være i stand til å gjennomføre en risikovurdering knyttet til vedkommendes helse
- kunne formulere bestilling av spesialistundersøkelser og tilleggsundersøkelser for å få relevant vurdering av den medisinske tilstanden
- kunne veilede søkeren og bidra i den videre prosessen når helsekravene ikke er oppfylt

Eksamen

Etter gjennomført opplæring må legen dokumentere at tilstrekkelig kompetanse er oppnådd.

Opplæringen avsluttes med en eksamen som må bestås for å kunne få godkjenning som dykkerlege.

Nasjonal fagplan:

Oppdateringskurs for resertifisering som dykkerlege.

Fastsatt av Helsedirektoratet xx.yy.2013

Innledning

For fornyet godkjenning (resertifisering) som dykkerlege kreves av vedkommende er godkjent petroleumslege og har gjennomført et obligatorisk oppdateringskurs og bestått eksamen. Opplæringen skal være på minst 8 timer hvorav minst 4 timer skal være knyttet til vurdering av helsemessig skikkethet for dykking.

Kurstilbyder organiserer selv opplæring og eksamen og utarbeider detaljert timeplan.

Mål med opplæringen

Opplæringen skal vedlikeholde nødvendig kompetanse for å kunne utføre arbeid som dykkerlege etter *Forskrift om helsekrav for personer i arbeid på innretninger i petroleumsvirksomheten til havs*.

Kunnskap. Etter gjennomført opplæring skal legen

- ha kunnskap om endringer i de fagområdene som er beskrevet i kunnskapskravene til grunnkurset.
- ha god kunnskap om hvordan sykdom og skade hos dykkere kan påvirke egen og andres sikkerhet og kunne omsette slik kunnskap i risikovurdering når det gjelder helsemessig skikkethet for dykking
- ha god kunnskap om myndighetskrav (lover, forskrifter) og faglige standarder knyttet til helseundersøkelse av dykkere

Helsedirektoratet

Postboks 7000 St Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Universitetsgata 2 • Tlf: 810 20 050

Faks: 24 16 30 01 • Org. Nr. 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Ferdigheter. Etter gjennomført opplæring skal legen

- være i stand til å gjennomføre undersøkelse av og vurdere personer som skal arbeide under forhøyet omgivende trykk (dykking), i samsvar med gjeldende regelverk, god forvaltningsskikk og anerkjente faglige standarder
- være i stand til å gjennomføre en risikovurdering knyttet til vedkommendes helse
- vite når det er nødvendig å innhente supplerende opplysninger eller få utført tilleggsundersøkelser

Eksamen

Opplæringen avsluttes med en eksamen som må bestås for å kunne opprettholde godkjenning som dykkerlege.

Opplæring av leger for å bli godkjent dykkerlege

For første gangs godkjenning som dykkerlege kreves det at legen er godkjent petroleumslege og har gjennomført obligatorisk dykkerlegeopplæring (grunnkurs) og har bestått eksamen. Legen må ha generell autorisasjon i det landet han arbeider og må beherske et skandinavisk språk eller engelsk muntlig og skriftlig.

En dykkerlege skal ha kunnskap om relevant norsk regelverk og til forhold knyttet til bemannede undervannsoperasjoner. Opplæringen må foregå på norsk, eventuelt et annet skandinavisk språk, eller engelsk. Opplæringen må være i samsvar med den fastsatte *Nasjonale fagplan* og skal være forhåndsgodkjent av Helsedirektoratet. Det kreves tilstedeværelse (kursdeltakelse) og opplæringen skal minimum omfatte 25 timer teori og 3 timer praktisk opplæring.

For fornyet godkjenning (resertifisering) som dykkerlege kreves at vedkommende fortsatt er godkjent petroleumslege og har gjennomført et obligatorisk oppdateringskurs for dykkere og bestått eksamen. Opplæringen må være i samsvar med *Nasjonale fagplan for oppdateringskurset* og skal på forhånd være godkjent av Helsedirektoratet. Det kreves tilstedeværelse og minst 8 timers opplæring hvorav minst 4 timer skal være knyttet til vurdering av helsemessig skikkethet for dykking.

Godkjenning av opplæring.

Opplæringen både for første gangs godkjenning som dykkerlege og for resertifisering skal på forhånd være godkjent av Helsedirektoratet.

Kurstilbyder organiserer selv opplæring og eksamen og utarbeider detaljert timeplan.

Søknad om godkjenning av opplæringen/kurset må inneholde:

- Tid og sted for kurset.
- Hvem som er faglig ansvarlig for opplæringen (dokumentert kompetanse).
- Dokumentasjon på lærekreftenes kvalifikasjoner.
- Detaljert timeplan med fordeling av tidsbruk på de ulike elementene angitt i fagplanen.
- Angivelse av hvilken opplæringsform (e-læring, klasseromsundervisning, smågruppeundervisning, gruppediskusjoner) som blir brukt til de ulike elementene av opplæringsplanen.
- Angivelse av hvordan kandidatene får de forventede ferdighetene (case-diskusjoner, øvelsesoppgaver, web-basert tilbakemeldingssystem).
- Kriterier og metode som skal brukes for å kontrollere at tilstrekkelig kompetanse er oppnådd for hvert av de angitte læringsmålene.
- Beskrivelse av eksamensform, kriterier for å bestå eksamen, klagerutine, mulighet for fornyet eksamen.

- Hvorledes kurset vil bli evaluert.

Søknaden sendes: Avd. Minoritetshelse og rehab, Helsedirektoratet,
Postboks 7000 St Olavs plass, 0130 Oslo.

Helsedirektoratets avgjørelse kan innen tre uker klages inn for Helse- og omsorgsdepartementet.

Opplæring og godkjenning av dykkerleger. Fagplan.

Brev 11.09.2013.

Adresseliste

Direktoratet for arbeidstilsynet Postboks 4720 Sluppen, 7468 Trondheim
DSO (De samarbeidende organisasjoner) Postboks 2000 Vika, 0125 Oslo
Dykkerutdanningen Høgskolen i Bergen Postboks 7030, 5020 Bergen
Fellesforbundet Postboks 9199 Grønland, 0134 Oslo
Fiskeri- og kystdepartementet Postboks 8118 Dep, 0032 Oslo
Forsvarets Sanitet Postboks 800 Postmottak, 2617 Lillehammer
Fylkesmannen i Rogaland Postboks 59, 4001 Stavanger
Helse- og omsorgsdepartementet Postboks 8011 Dep, 0030 Oslo
IndustriEnergi Kongensgt. 52, 4005 Stavanger
Klagenemnda etter petroleumshelseforskriften c/o FMRO
Landsorganisasjonen i Norge (LO) Youngs gate 11, 0181 Oslo
Lederne Postboks 2523 Solli, 0202 Oslo
Legeforeningen Postboks 1152 Sentrum, 0107 Oslo
Norges Rederiforbund Postboks 1452 Vika, 0116 Oslo
Norsk Industri Postboks 7072 Majorstuen, 0306 Oslo
Norsk olje og gass Postboks 8065, 4068 Stavanger
Norsk senter for dykkermedisin Postboks 1, 5021 Bergen
Norsk senter for maritim medisin Postboks 1, 5021 Bergen
Norsk Yrkesdykkerskole Postboks 23, 1454 Fagerstrand
Petroleumstilsynet Postboks 599, 4003 Stavanger
Regelverksforum (Ptil) Postboks 599, 4003 Stavanger

SAFE Postboks 145, 4001 Stavanger

Sjøfartsdirektoratet Postboks 2222, 5509 Haugesund

Statens helsetilsyn Postboks 8128 Dep, 0032 Oslo